

prima instanță: E. Buzu
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, I. Cotruță,

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii: Valentina Clevadî, Tamara Chișca-Doneva
Iuliana Oprea, Oleg Sternioală

examinând cererea de recurs declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Camera de Licențiere împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” cu privire la suspendarea licenței,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus”, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 13 iulie 2015,

c o n s t a t ă

La 06 iulie 2015, Camera de Licențiere a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” cu privire la suspendarea licenței.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” este titularul licenței seria A MMII nr. 036440 din 26 ianuarie 2011 eliberată pentru genul de activitate: „activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate (Polonia)”.

La 09 iunie 2015, în adresa Camerei de Licențiere a parvenit sesizarea Centrului pentru combaterea traficului de persoane nr. 24/1657 din 05 iunie 2015, prin care a fost somată despre abaterile de la cadrul legal admise în activitatea sa de către Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus”.

Luînd act de sesizarea menționată și de înscrisurilor anexate, implicit petiția lui Oleg Gorbaciov, Camera de Licențiere a constatat că Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” nu a reparat prejudiciul cauzat solicitantului locului de muncă – Oleg Gorbaciov, prin încălcarea procedurii de mediere a unui loc de muncă.

Ca rezultat Camera de Licențiere a emis decizia nr.20 din 02 iulie 2015 privind suspendarea pe un termen de 2 luni a licenței seria A MMII nr. 036440 din 26 ianuarie 2011 pentru genul de activitate: „activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate (Polonia)” conform prevederilor art. 18 alin. (1) lit. e) al Legii cu privire la migrația de muncă, art. 17 alin. (1) al Legii privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, art. 7 alin. (2) lit. a), 20 alin. (1), (3) și (4) ale Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, art. 17 alin. (1), (2) și (3) al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Indică că, potrivit pct. 2 din decizia nr.20 din 02 iulie 2015 privind suspendarea pe un termen de 2 luni a licenței seria A MMII nr. 036440 din 26 ianuarie 2011, Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” a fost înștiințată despre obligația acestuia de a comunica Camerei de Licențiere despre înlăturarea circumstanțelor care au dus la suspendarea licenței, prin prezentarea informației concludente asupra reparării prejudiciilor cauzate solicitantului de muncă prin încălcarea procedurii de mediere a unui loc de muncă.

Solicită Camera de Licențiere suspendarea licenței Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” seria A MMII nr. 036440 din 26 ianuarie 2011 pentru genul de activitate: „activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate (Polonia)” și obligarea Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” să înștiințeze în scris Camera de Licențiere despre lichidările circumstanțelor care au adus la suspendarea licenței.

Prin hotărîrea Judecătorei Orhei din 13 iulie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă suspendarea licenței seria A MMII nr. 036440 din 26 ianuarie 2011 pentru genul de activitate: „activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate (Polonia)” și obligată Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” să înștiințeze în scris Camera de Licențiere despre înlăturarea circumstanțelor, care au dus la suspendarea licenței. A fost încasat din contul ori din bunurile materiale ale Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei (f.d. 39-42).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2016, a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus”, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Orhei din 13 iulie 2015 (f.d. 104-108).

La 29 februarie 2016, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei emise (f.d. 112).

La 22 aprilie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri privind respingerea acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, deoarece la materialele pricinii nu există dovada recepționării de către recurent a deciziei instanței de apel.

Recurentul, Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus”, în motivarea recursului a indicat că atât instanța de apel la adoptarea deciziei contestate, cât și prima instanță au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 11 mai 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Camerei de Licențiere cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Pînă la examinarea pricinii, Camera de Licențiere nu a depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat în limitele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul este în drept, să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele pricinii rezultă că conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 17920 din 16 iulie 2009, Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” a fost înregistrată la 16 iulie 2009 (f.d. 18).

În baza declarației nr. 28/02 din 05 ianuarie 2011 depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” și procesului-verbal al grupului de lucru nr. 05/28 din 06 ianuarie 2011, în temeiul art. 7 alin. (2) lit. a) și art. 11 alin. (1) al Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001, potrivit deciziei Camerei de Licențiere nr. 63 din 10 ianuarie 2011, a fost decisă eliberarea licenței Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” seria A MMII nr. 036440 din 26 ianuarie 2011 pentru genul de activitate: „activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate (Polonia)” (f.d. 17).

Luînd act de sesizarea Centrului pentru combaterea traficului de persoane nr. 24/1657 din 05 iunie 2015 și urmare a examinării actelor anexate, implicit petiția lui Oleg Gorbaciov, la 02 iulie 2015, Camera de Licențiere în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (1), (2) și (3) al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006, art. 11 lit f) al Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, art. 18 alin. (1) lit. e) a Legii cu privire la migrația de muncă nr. 180 din 10 iulie 2008, art. 17 alin. (1) a Legii privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă nr. 102 din 13 martie 2003, art. 7 alin.(2) lit. a) și art. 20 alin.(1) (3) și (4) a Legii cu privire la reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30

14 iulie 2001, a emis decizia nr. 3939 cu privire la suspendarea pe un termen de 2 luni a licenței seria A MMII nr. 036440 din 26 ianuarie 2011 pentru genul de activitate: „activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate (Polonia)” (f.d. 4).

La 06 iulie 2015, Camera de Licențiere a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” cu privire la suspendarea licenței seria A MMII nr. 036440 din 26 ianuarie 2011 pentru genul de activitate: „activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate (Polonia)”.

Fiind investită cu examinarea prezentei pricini, prima instanță prin hotărârea din 13 iulie 2015 a admis acțiunea.

Instanța de apel, prin decizia din 04 februarie 2016 a respins apelul Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” și a menținut hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanțelor de judecată întemeiate, rezultate din aprecierea corespunzătoare a circumstanțelor pricinii și aplicarea corectă a normelor de drept material.

Conform art. 17 alin. (1) (2) și (3) din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006, în sensul prezentei legi, suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător semnifică sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

Activitatea de întreprinzător poate fi suspendată prin hotărâre judecătorească, adoptată în temeiul legii. Hotărârea instanței de judecată privind suspendarea activității întreprinzătorului se adoptă la cererea autorităților administrației publice și/sau altor instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control.

În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică pînă la adoptarea de către instanța de judecată a hotărîrii definitive și irevocabile.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001, în scopul realizării activităților atribuite conform prezentei legi în competența Camerei, aceasta îndeplinește următoarele atribuții: eliberează, prelungește, reperfectează, reia valabilitatea licențelor, eliberează copii și duplicate ale acestora, realizează acțiunile prevăzute de lege pentru suspendarea, retragerea, recunoașterea nevalabilității licențelor.

Conform art. 20 alin. (1) (2) (3) din Legea cu privire la reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001 licența poate fi suspendată în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Drept temei pentru realizarea acțiunilor prevăzute de lege pentru suspendarea licenței servesc:

- a) cererea titularului de licență privind suspendarea acesteia;
- b) neachitarea anuală, în termenul stabilit, a taxei pentru licență;

c) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței pierdute sau deteriorate;

d) desfășurarea de către filială și/sau altă subdiviziune separată a titularului de licență a activității licențiate fără copia autorizată de pe licență, în cazurile când obligativitatea obținerii copiilor autorizate de pe licență este stabilită prin lege.

Conform art. 18 alin. (1) lit. e) a Legii cu privire la migrația de muncă nr. 180 din 10 iulie 2008, licența pentru activitatea de plasare în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova este sistată temporar în condițiile Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451 din 30 iulie 2001, în cazul în care titularul: nu repară prejudiciile cauzate solicitantului locului de muncă prin încălcarea procedurii de mediere a unui loc de muncă.

În sensul legii, licența reprezintă un act administrativ cu caracter permisiv eliberat de autoritatea de licențiere în procesul de reglementare a activității de întreprinzător, ce atestă dreptul titularului de licență de a desfășura, pentru o perioadă stabilită, genul de activitate indicat în aceasta, integral sau parțial, cu respectarea obligatorie a condițiilor de licențiere.

Unul dintre principiile de bază ale licențierii este echitabilitatea dintre interesele societății și drepturile întreprinzătorilor la efectuarea controlului asupra respectării condițiilor de licențiere, precum și la suspendarea licenței.

Este necesar de reținut că o licență constituie un bun în sensul articolului 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale în funcție de faptul dacă deținătorul licenței are o „speranță rezonabilă și legitimă în privința valabilității în timp a licenței și a posibilității de a continua să obțină beneficii din exercitarea unei activități în baza acestei licențe”.

Organul de licențiere are dreptul să emită decizii de suspendare a licenței doar în temeiurile strict prevăzute de legile speciale.

Suspendarea licenței trebuie privită nu ca o lipsire de dreptul de proprietate, ci ca o măsură de control al folosirii proprietății.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că dreptul temei pentru suspendarea licenței eliberate Societății cu Răspundere Limitată „Invictus”, Camera de Licențiere a invocat că întreprinderea nu a reparat prejudiciile cauzate solicitantului locului de muncă prin încălcarea procedurii de mediere a unui loc de muncă.

Conform art. 17 alin. (1) și (2) a Legii privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă nr. 102 din 13 martie 2003 medierea muncii este activitatea prin care se realizează colaborarea dintre angajatori și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii unor raporturi de muncă. Agenția are obligația de a identifica locurile de muncă libere la angajatori și a le face cunoscute persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Astfel instanța de recurs constată că conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 17920 din 16 iulie 2009, Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” a fost înregistrată având ca obiectiv principal de activitate: întreținerea și repararea autovehiculelor, activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară sau străinătate, comerțul cu ridicata al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun, comerțul cu ridicata al mărfurilor nealimentare de larg consum,

închirierea bunurilor personale și a obiectelor cu destinație culturală și de uz gospodăresc, tratarea și acoperirea metalelor, operațiuni de mecanică generală (f.d. 18).

La 27 noiembrie 2014, între Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” și Oleg Gorbaciov a fost încheiat contract de mediere a unui loc de muncă nr. 152, potrivit căruia Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” a prestat servicii de mediere a unui loc de muncă lui Oleg Gorbaciov, în mod gratuit (f.d. 6-8).

La aceeași dată și sub același număr, adică la 27 noiembrie 2014, între Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” și Oleg Gorbaciov a fost încheiat contract de prestare a serviciilor juridice nr. 152, potrivit căruia Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” a prestat servicii juridice lui Oleg Gorbaciov, iar ultimul urma să achite pentru aceste servicii suma de 450 Euro (f.d. 9-13).

Potrivit ordinului de plată nr. 4 din 27 noiembrie 2014, Oleg Gorbaciov a achitat Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” serviciile juridice prestate în sumă de 450 Euro (f.d. 16).

La 31 martie 2015, Oleg Gorbaciov a depus cerere în adresa Centrului pentru combaterea traficului de persoane, invocând faptul că Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” a încălcat procedura de mediere a unui loc de muncă (f.d.14-15).

Astfel instanța de recurs a stabilit că recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” a încălcat procedura de mediere a unui loc de muncă și anume a admis încasarea de la Oleg Gorbaciov a plății pentru serviciile de mediere a unui loc de muncă în străinătate, fapt ce contravine prevederilor art. 17 alin. (3) a Legii privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă nr. 102 din 13 martie 2003, care prevede că Serviciile de mediere pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă se acordă gratuit de către agenții.

Având în vedere circumstanțele esențiale ale pricinii în raport cu normele legale sus- indicate, instanța de recurs notează că, instanțele de judecată corect au concluzionat în favoarea admiterii cerinței din acțiune privind suspendarea licenței seria A MMII nr. 036440 din 26 ianuarie 2011 pentru genul de activitate: „activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate (Polonia)”.

Suplimentar motivației instanțelor de judecată, instanța de recurs menționează că Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” nu a fost în drept să presteze servicii juridice și să încaseze onorarii pentru acestea, deoarece conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 17920 din 16 iulie 2009, Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” nu are ca obiectiv principal de activitate prestarea serviciilor juridice.

În acest context, nu pot fi reținute argumentele expuse în recurs că suma de 450 Euro a fost încasată în legătură cu prestarea serviciilor juridice lui Oleg Gorbaciov, or conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 17920 din 16 iulie 2009, Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus” nu are printre obiect principal de activitate prestarea serviciilor juridice (f.d. 18).

Instanța de recurs consideră că contractul de prestare a serviciilor juridice nr. 152 din 27 noiembrie 2014 este un contract simulat, fiind încheiat în vederea tăinuirii încasării plăților pentru medierea unui loc de muncă.

Potrivit art. 17 alin. (3) a Legii privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă nr. 102 din 13 martie 2003

Serviciile de mediere pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă se acordă gratuit de către agenții și constau în: informații privind locurile de muncă vacante și condițiile de ocupare a lor prin publicare sau afișare, prin organizare de târguri ale locurilor de muncă; mediere electronică avînd ca scop punerea automată în corespondență a cererilor și ofertelor de locuri de muncă prin intermediul tehnicii de calcul; preselecție a candidaților corespunzător cerințelor locurilor de muncă oferite și în concordanță cu pregătirea, aptitudinile și interesele acestora.

Din prevederile enunțate nu rezultă că serviciile de mediere pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă constau în prestarea serviciilor juridice.

Astfel, Colegiul constată că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus”, în esența lor sunt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă conform cerințelor art. 130 CPC.

Alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei și urmează a fi respins, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că hotărîrea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt legale și întemeiate, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul cu menținerea hotărîrii judecătorești.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Invictus”.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2016 și hotărîrea Judecătoriei Orhei din 13 iulie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Camera de Licențiere împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Invictus” cu privire la suspendarea licenței.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Iuliana Oprea

Oleg Sternioală